EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.4.24.
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottságban a Brazíliának a polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodáshoz való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottságban (a továbbiakban: a bizottság) a Brazíliának a polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodás

A polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) a WTO keretében létrejött többoldalú megállapodás, amelynek célja, hogy megszüntesse a behozatali vámokat minden légi jármű – a katonai légi járműveket kivéve –, a polgári légi járművek motorjai, azok alkatrészei és alkotóelemei, valamint a polgári légi járművek valamennyi alkotóeleme és készülékrésze, továbbá a repülésszimulációs oktatóeszközök, azok alkatrészei és alkotóelemei esetében. A megállapodás 1980. január 1-jén lépett hatályba.

Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) az egyezmény részes fele[1]. Tizenkilenc uniós tagállam a saját jogán szintén részes fele a megállapodásnak[2]. Mivel a közös kereskedelempolitika az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik, és az EU WTO-tagsága azokra a területekre terjed ki, amelyekre a közös kereskedelempolitika vonatkozik (azaz az uniós tagállamokra), a Bizottság az Unió és tagállamai nevében fogja képviselni az álláspontot a bizottságban.

Brazília 2022. június 14-én benyújtotta a bizottsághoz a megállapodáshoz való csatlakozás iránti kérelmét a javasolt tarifális kötelezettségvállalásaival együtt.

A bizottság 2022. október 10-én megvitatta a Brazília csatlakozási kérelmére vonatkozó felülvizsgálati eljárást, amely az első olyan csatlakozási kérelem, amelyet a WTO-tagok ebben a bizottságban vizsgálnak meg.

Az e javaslat tárgyát képező tervezett tanácsi határozat felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a bizottságban az Európai Unió álláspontját képviselje Brazília csatlakozása kapcsán.

2.2. A polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottság

A bizottság feladata, hogy felülvizsgálja a megállapodás végrehajtását, és konzultáljon a polgári légi járművek ágazatában bekövetkezett fejleményekről annak megállapítása érdekében, hogy szükség van-e módosításokra a szabad és torzulásoktól mentes kereskedelem folytonosságának biztosítása érdekében.

A bizottság határozatait konszenzussal fogadják el. Ha a döntés nem hozható meg konszenzussal, az adott ügyben szavazással kell határozni.

2.3. A bizottság tervezett jogi aktusa

Bár konkrét időpontról még nem született megállapodás, a bizottságnak a közeljövőben határozatot kell elfogadnia Brazíliának a megállapodáshoz való csatlakozásáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

---

[1] A Tanács határozata (1979. december 10.) az 1973 és 1979 közötti kereskedelmi tárgyalások eredményeként létrejött többoldalú megállapodások megkötéséről (HL L 71., 1980.3.17., 1. o.).

[2] Ausztria, Belgium, Bulgária, Dánia, Észtország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország és Svédország.

A tervezett jogi aktust a bizottság a megállapodás 9.1.3. cikke és a megállapodás 9.1.3. cikkének végrehajtásáról szóló iránymutató feljegyzés 5. pontja alapján fogadná el. Ez utóbbi előírja, hogy „[a] bizottság csatlakozási feltételeket elfogadó határozata esetén a csatlakozni kívánó kormány minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy megfeleljen a csatlakozás feltételeinek, és a bizottság egyetértésével a csatlakozni kívánó kormány a WTO főigazgatójánál letétbe helyezhet egy csatlakozási okmányt, amely tartalmazza az így megállapított feltételeket”.

A tervezett jogi aktus célja, hogy lehetővé tegye Brazília csatlakozását a megállapodáshoz, és fokozza a polgári légi járművek ágazatában a szabad és torzulásoktól mentes kereskedelmet.

A tervezett jogi aktus kötelező lesz a felekre nézve a megállapodás 9.3.1. cikkének megfelelően, amely úgy rendelkezik, hogy „[a] megállapodás a többi kormány tekintetében az e megállapodás elfogadásának vagy az ahhoz való csatlakozásnak napját követő harmincadik napon lép hatályba”.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Általános magyarázatok

E javaslat célja, hogy lehetővé tegye az EU számára, hogy csatlakozzon egy esetleges konszenzushoz a bizottságban elfogadni tervezett jogi aktusra vonatkozóan.

Jóllehet még nem teljesen egyértelmű, hogy az aláíró feleknek mikor sikerül konszenzusra jutniuk, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése alapján a Tanácsnak előre meg kell határoznia az EU által képviselendő álláspontot.

A javasolt uniós álláspont az, hogy támogatni kell Brazíliának a megállapodáshoz való csatlakozását. A Bizottság ezt az alábbiakban ismertetett indokok alapján ajánlja:

Brazília ajánlata

Vámok és egyéb díjak

Brazília a megállapodás 2.1. cikkében foglalt kötelezettségek alapján tarifális kötelezettségvállalásokat ajánl fel a bizottságnak. Amint a bizottságon belül lezárultak a Brazília tarifális kötelezettségvállalásaival kapcsolatos megbeszélések, és az e kötelezettségeket tükröző tarifacsoportok listáját véglegesítik, Brazília készen áll arra, hogy kellő időben beépítse GATT-jegyzékébe az említett termékekre vonatkozó vámmentességet. Brazília csatlakozási eljárásának lezárását követően a megállapodás beépül Brazília jogrendjébe.

Brazília az általa javasolt tarifális kötelezettségvállalásokban felsorolt valamennyi termékre alkalmaz már vámmentességet, amennyiben azokat polgári légi járművekben használják fel. Ami a 2.1.2. cikk szerinti kötelezettségeket illeti, Brazília jelenlegi jogszabályai már vámmentességet biztosítanak a légi járművek javításához használt termékek számára. Ami a megállapodás 2.2. cikkében foglalt kötelezettségvállalásokat illeti, Brazília a meghatározott célra történő felhasználás tekintetében már rendelkezik olyan vámigazgatási rendszerrel, amely a megállapodás többi aláírója által biztosított elbánáshoz hasonló vámmentességet biztosít, ami nem akadályozza a kereskedelmet és nem is összeegyeztethetetlen a GATT alkalmazandó rendelkezéseivel és a GATT égisze alatt megtárgyalt egyéb többoldalú megállapodásokkal.

A kereskedelem technikai akadályai

Ami a kereskedelem technikai akadályairól szóló 3. cikk szerinti kötelezettségeket illeti, Brazília aktívan részt vesz a kereskedelem technikai akadályaival foglalkozó WTO-bizottság

megbeszélésein, és nem követ semmilyen olyan politikát, amely a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodással ellentétes.

Kormány által befolyásolt közbeszerzés, kötelező alvállalkozói szerződések és ösztönzők

Brazília beszerzési gyakorlatai, iránymutatásai és eljárásai már összhangban vannak a megállapodás által előírt követelményekkel. Általános elvként a brazil nemzeti közbeszerzési törvény – 14,133/2021. sz. törvény– több rendelkezése tiltja a belföldi és a külföldi beszállítók közötti eltérő bánásmódot. A hatályos jog szerint már előirányzott összehangolásnak megfelelően a gazdasági minisztérium igazgatási titkársága által a 2020. februári 10. sz. normatív utasításban biztosított operatív változtatások biztosították, hogy még a Brazíliában nem letelepedett külföldi vállalatok is hozzáférjenek a közbeszerzési lehetőségekhez.

Kereskedelmi korlátozások

Brazília nem alkalmaz mennyiségi korlátozásokat vagy importengedélyezési követelményeket a polgári légi járművek behozatalának olyan módon történő korlátozására, amely nem egyeztethető össze a GATT alkalmazandó rendelkezéseivel és a GATT égisze alatt megtárgyalt egyéb többoldalú megállapodásokkal. Hasonlóképpen nincsenek olyan mennyiségi korlátozások vagy exportengedélyezési követelmények, amelyek kereskedelmi vagy versenyjellegű okokból a polgári légi járművek más aláíró fél országokba irányuló kivitelét a GATT alkalmazandó rendelkezéseivel és a GATT égisze alatt megtárgyalt egyéb többoldalú megállapodásokkal összeegyeztethetetlen módon korlátoznák.

Kormányzati támogatás, exporthitelek és a légi járművek forgalmazása

2007-ben Brazília részes fele lett a polgári légi járművekhez nyújtott exporthitelekről szóló ágazati megállapodásnak (a továbbiakban: ASU), amely a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) hivatalosan támogatott exporthitelekről szóló megállapodásának egyik melléklete. Ezért a brazil hivatalos exporthitel-támogatási programok szigorúan követik az ASU iránymutatásait, ami azt jelenti, hogy nem nyújtanak az ASU-ban meghatározottaknál kedvezőbb feltételek mellett hivatalosan támogatott exporthiteleket.

Regionális és helyi önkormányzatok

A brazil alkotmány szerint a köztársasági elnök kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi szerződések megkötésére, a Nemzeti Kongresszus népszavazásától függően. Továbbá, a korábban említetteknek megfelelően, a megállapodás feltételeinek megfelelő jogszabályoknak a brazíliai szövetségi kormány által a nemzetközi megerősítést vagy csatlakozást követően történő elfogadása azt jelenti, hogy ez a megállapodás kötelező erejű jogi eszköz az országban.

Ajánlás

Brazília csatlakozása a megállapodáshoz várhatóan kedvezően hozzá fog járulni a polgári légi járművek piacainak további nemzetközi nyitásához, hiszen növekszik a megállapodásban részt vevő felek száma, és ez további országokat bátorít a megállapodáshoz való csatlakozásra. A Bizottság ajánlása szerint Brazília ajánlatát el kell fogadni.

Ennek megfelelően a Bizottság javasolja, hogy kapjon felhatalmazást arra, hogy a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottságban a Brazília megállapodáshoz való csatlakozását támogató uniós álláspontot képviseljen.

A kezdeményezés teljes mértékben összhangban áll a hatályos szakpolitikával. Hasonló határozatok elfogadására került sor pl. Ausztráliának vagy Új-Zélandnak egy másik WTO-specifikus megállapodáshoz, azaz a közbeszerzésről szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[3].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A bizottság a megállapodás 8.1. cikke által létrehozott szerv.

A bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodás 9.3.1. cikkének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

[3] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2023/0110 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottságban a Brazíliának a polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodáshoz való csatlakozásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Unió a 80/271/EGK tanácsi határozat[4] révén megkötötte a polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodást (a továbbiakban: megállapodás), amely1980. január 1-jén hatályba lépett.

(2) Brazília 2022. június 14-én benyújtotta a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottsághoz (a továbbiakban: a bizottság) a megállapodáshoz való csatlakozás iránti kérelmét a javasolt tarifális kötelezettségvállalásaival együtt.

(3) E kötelezettségvállalásokra tekintettel Brazília csatlakozási kérelme megfelel a megállapodásban meghatározott követelményeknek.

(4) Brazília csatlakozása a megállapodáshoz várhatóan kedvezően hozzá fog járulni a polgári légi járművek ágazatában a szabad és torzulásoktól mentes kereskedelemhez.

(5) A megállapodás 9.1.3. cikke és a megállapodás 9.1.3. cikkének végrehajtásáról szóló iránymutató feljegyzés 5. pontja értelmében a bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatot hozzon a csatlakozási feltételek elfogadásáról.

(6) Ennek megfelelően meg kell határozni a Brazíliának a megállapodáshoz való csatlakozása tekintetében a bizottságban az Európai Unió nevében képviselendő álláspontot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a polgári légi járművek kereskedelmével foglalkozó bizottságban képviselendő álláspont az, hogy egyet kell érteni Brazíliának a polgári légi járművek kereskedelméről szóló megállapodáshoz való csatlakozásával.

[4] HL L 71., 1980.3.17., 1. o.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök